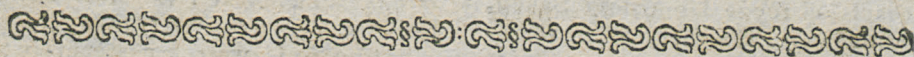

GAZETA WARSZAWSKA.

WE SRZODĘ, Dnia 30 Października ROKU 1793.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

LITWA.

POWIAT GRODZIENSKI.

Konstytucye zapadłe, do Sefsyi poprzedzających należące.

Wypis z Xiąg Ziemiańskich Ptru Grodz: R. 1793. Mca Paźdz; d. 22.

Wystanie Wielkiego Poselstwa do Dworu Rosyjskiego.

Chcąc przekonać Najiaś: Imperatorową wszech Rosyi, iak daleko Narod Polski ceni związki Allianfu wieczystego, tak dawno uprągnionego, a dziś szczęśliwie dopełnionego, stanowimy ninieydzym Prawem wysłać wielkie Poselstwo do Dworu Rosyjskiego z jednego Ministra *Status* złożone; którego My Król za zgodą i zaleceniem Stanów nominować będziemy, dla którego Wielmożni Pieczętarze wygotują Instrukcyę stofowne do życzenia i potrzeb Narodu, iak nayprędzey, i Nam Stanom do approbaty przyniosą.—Do tego Poselstwa nominowany przez Nas Króla Wielmożny Tyfzkiewicz Marszałek W. Wgo Xstwa Litewskiego.

Wypis z Xiąg Ziemiańskich Pttu Grodz: R. 1793. Mea Pazd: 22 d.

Zalecenie Wielmożnym Pieczętarzom.

My Król wraz z Stanami Skonfederowanemi Seymującemi, zalecamy WW. Pieczętarzom Obojga Narodów, aby Ministróm przy boku Naszym będącym Zagranicznym Alians zawarty pod dniem 16go Paźdz: Roku 1793. z Nayaś: Imperatorową Jmcią wśzech Rosyji, i z iey Imperium *officose* komunkowali; Ministróm zaś Naszym u Dworów postronnych będącym, woła Nas Króla i Seymujących Stanów przesłali, aby ci na żądaney Audyencyi o zawarciu takowego Allianśu wieczystego z Rosyją, Monarchom, *respective* u których rezydują, oznaymili.

Z Grodna Sefsya Seymowa dnia 23
Paźdz: we Srdzodę.

JP. Marzałek Seymowy zagaił dzisieyszą Sefsya od Projektu JP. Kulwieca Posła Ofzmiańsk: który poprawiony, w Prawo zamieniony został, pod tytułem *Zalecenie Deputacyi Sancytowey, przyniesienia zaszytych opinii na zaskarżone Sancyta.* Potym czytany był Protokół od teyże Deputacyi Sancytowey podany i dla Officyalistów Policyi wyznaczono tym czasowo, nim inne urządzenie nastąpi Summę Zł 8000.

Za wniesieniem JP. Mieczkowskiego Posła Krakow: na miejscu JJ. PP. Zakrzewskiego Chorażego, Poznańskiego Okęckiego Chor: Warszaw: i Sowińskiego Metrykanta, wyznaczonych do Kommissyi Bankowey, którzy dla ważnych przyczyn w tey Kommissyi być nie mogą, zostali nominowanemi JX. Woltowicz Referendarz Koron; JJ. PP. Alexander Potocki i Wybicki Szamb: J.K Mei.

Sefsya na Czwartek następujący solwowana.

Uchwalone na teyże Sefsyi Prawo.

Zalecenie Deputacyi Sancytowey, przyniesienia zaszytych opinii na zaskarżone Sancyta.

Uważając szczupłość czasu do końca Seymu pozostalego, i chcąc przyspieszyć sprawiedliwość dla osob Sancyta Konfederacyi Targowickiey O. N. zaskarżających, iżby Deputacya do przyjmowania zaskarżeń wyznaczona, opinie swoje już zapadłe nie odwołocznie przed Nami Królem i Stanami zgromadzonemi złożyła; które to opinie po przeczytaniu w Izbie, *ad deliberandum* wzięte bydź mają, po wyszłym zaś terminie deliberacyi, iżby Decyzya tychże opinii w Stanach, Seymujących, przy raz zabranym Głosie, *unanimitate* albo *pluralitate* następowała mieć chcemy. Nie mniey dla dopełnienia zamiaru ustanowioney od nas Króla i Stanów Rzpltey, Deputacyi do roztrząsania zaskarżonych Sancytów Konfederacyi Targowickiey, a tym samym w celu zbliżenia sprawiedliwości dla stron skarżących, zalecamy teyże Deputacyi, iżby nie czekając odpowiedzi na zaskarżone Sancyta, iesliby ta w przeciągu dwóch tygodni od Daty złożonego zaskarżenia nie była podana od nieprzytomnych tu w Grodnie, a od przytomnych *in triduo*, opinie swoje formowała,

i uformowane nam Stanóm Sejmującym iak nayrychley do decyzji przyniosła. Gdyby zaś Sancyta przez Obywatelów zaskarżone, z kończącym się Sejmem rezolwowane nie były, względem nich ogólną rezolucyą na Sejmie terażniejszym determinujemy, A zaskarżone dotąd w sądowych materyach Sancyta, dopoty exekucyi mieć nie będą, dopoki przez Deputacyą Sejmową rozwiązane nie zostaną.

Z Grodna d. 24 Paździer: Sefsya na dzień dzisiejszy solwowana, dnia dzisiejszego bez zagaienia do Soboty odłożona.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 30. Września.

Generał *Canclaux* złożony, a na miejsce jego Generał *Rosignol* kommandantem nad armią przy brzegach około Brestu mianowanym zostal.

Z Paryża dnia 2 Paździer:

Z Departamentu de *l'Ardeche* 15000 ludzi zebrało się przeciwko Lugdunowi i Toulonowi do marszu.

Z Paryża dnia 3. Paździer:

Przy odebranym dnia 17 Września nad Hiszpanami pod Perpignan zwycięztwie, 30 armat, 1000 namiotów, 800 niewolnika, między któremi famych Officerów 450 znajduie się, zabrano, 2000 jest pobitych i ranionych, między poległemi znajdował się Generał *Antonio de Aderne* Szwagier wojennego Ministra Hiszpańskiego. Nad to wiele złotego i srebnego naczyńia zabrano, między którym istatua Naysw: Panny z srebra, 3 stopy wysoka znajdowała się. Zdobycz ta wynosi do 6. millionow liwrow. Żołnierze niektórzy na stronę swoją więcey niż 70000 liwrow dostali. My utraciliśmy 260 ludzi.

Z Paryża dnia 4 Paździer:

Nayswieźsze wiadomości z okolic Toulonu są następane: Oboz tameczny armii naszey jest teraz we wsi *Segny*. Dotąd z 10,000 składała się, lecz codziennie się pomnaża. Żołnierze z

pod Kommendy Generała *Carteaux* są wybrani Sankolci, ale pomiędzy temi 6000, które od włoskiej armii przybyli, wielu się znajduie Federalizmem zarażonych. Lud w Toulonie, iak powiadają, z Anglików bardzo niekontent. Szefowie marynarstwa Francuzkiego jedynie swoią zapłatę od nich odebrali. Patryoci tam zamku *Pharon* dobyli. Podług innych doniesień z Baterii na wzgorku od Toulonu wystawionej, miasto a ofobliwie Zamek *Malgue* i Brzegi bombardowane były. Dwie Hiszpańskie Fregaty i 2 Pontony na które Anglicy 24funtowe armaty wprowadzili zatopiono, i do cofnienia się byli przymuszzeni. Mieszkańcy Wsi *Valette* około Toulon leżącey patrolę naszą jednę w niewolę zabrali, i Anglikom oddali, lecz cała ta wieś spalona została. Powtorne pismo donosi, że armia naszą ważny Kraju plac zdobyła, Angielska zatym Flotta albo się wrocić musi, albo spalona będzie. Kuryer Awenioński dnia 23 Września zapewniał, że forpoczty Francuzkie bardzo blisko Zamku *Malgue* stały, i Miasto zupełnie zamknięte być ma.

Bombardowanie Lugdunu trwa ciągiem, lewa strona Miasta całkiem w popiołach zagrzebana. Dwoch administratorów pisze, że już dawno szturmem odebrać można było to Miasto, zostalę to do woli Kommissyi bezpieczeństwa, czyli do szturmu przyiść

ma. Kommissarze Konwencyi piszą, iż dnia 29 Września z trzech stron Lugdun był atakowany; wypędzono jego żołnierzy z ich szańców, i 10 armat im zabrano; w sweley reterardzie spalili miejsce *Peyruches*; wyrażają Kommissarze w tymże liście, iż Lugdun długo już się trzymać nie może, przedmieścia wszystkie zdobyte, ohywatele już tylko po pół funta chleba, i to z otrąb i mąki owsianej, na dzień dostają. Wszystkich którzy już bronić Miasta ustali, wypędzono. Patrole nasze z początku nazad ich powracali, lecz gdy Lugduńczykowie takimi barbarzyńcami okazali się, że do powracających strzelali, więc przyznawaliśmy onych, i których Patryotyzmu doznano, tym wsparcie jest przyłączone. Kommandantem w Lugdunie jest nieiaki *Pressis*, Agent iego *Chambreuil* w niewolą dostał się, z papierow iego pokazało się że Lugduńczykowie porozumienie się z Królem Sardyńskim mają, i że iego wyglądają pomocy.

Już i w *Cherbourg* (1) był w robocie projekt, poddać Anglikom Miasto, lecz Jakobini całemu projektowi przefzkodzili. Z *Fery* (2) tu wprowadzono z tamecznego arsenału znaczną część artylleryi, i ieszcze wię-

cey z tamtąd ma nadyść. Ten transport już od miesiąca dekretowano.

Z *Kollegium de l'Egalite* niedgdyś *Ludwika Wielkiego*, 50.400 liwrow talarami, 560 różnych sztuk srebra, ogółem 900 grzywien wzięto i do mienicy oddano. Toż samo na mocy zapadłego dekretu względem konfiskaty Dóbr we Francyi Hiszpańskich, z 1,500 grzywiami srebra, w Hotelu przeszłego Hiszpańskiego Ambasadora znalezionemi stało się.

Zdradziectwo *Toulonu* tak wielkie w *Flocie Brestu* (3) niezawierzanie przeciw morskim Oficyerom sprawiło, że podobno podmienniani będą, i dla tego podobno ta flotta do *Brest* powrocila.

Exminister de Lafsart, i przeszły *Ludwika XVI.* kamerdyner *Thiery*, których dawno za zamordowanych miano, podług doniesienia *Heberta*, w Londynie znaydują się.

We wszystkich Sekcyach Paryzkich, będą odtąd Kommissye Rewolucyjne ustanowioae. Osoby w nich znaydujące się nie koniecznie doskonałe czytać i pisać powinny umieć, dosyć na tym, aby dobreimi byli Patryotami, i byleby tylko swoje Imię podpisać umieli.

Chaumet rozciąglą miał mowę w

(1) *Cherbourg* miasto Francuzkie nadmorskie w *Normandyi* z *Portem*. Od woysk *Filippa* pięknego R. 1298. złupione było. Stawne jest potyczką morską stworzoną tam blisko R. 1692. Od Anglików znouu R. 1758. spustofzone zostało. Jest o mil 15. od *Coutances*, od *Paryża* mil 77.

(2) *Fera* miasto Francuzkie w *Pikardyi*, znane dla *Młynu prochowego* i *Szkoły dla Artylleryi*. Twierdze iego zburzone były. Leży nad rzeką *Serra* o mil 3. od *Chauny*, 8. od *Sweksyonu*, 30 od *Paryża*.

(3) *Brest* miasto Francuzkie w *Brytanii* niższej z *Zamkiem* na skale spadzistej ku morzu, i z *Portem* najpiękniejszym i najbezpieczniejszym we *Francyi* przy wielkiej odnodze morskiej, której zatoka obić może 500. okrętów wojennych, lecz wniśćcie ma trudne i ciasne. *Ludwik XIV.* wystawił tam zbrojownią. Anglicy R. 1694. próżno ten *Port* kusili się opanować. Od *Morlaix* mil 12, od *Reanes* mil 48. od *Paryża* mil 129.

Commune o potrzebie naprawy obyczajów, w Paryżu osobliwie, ponieważ (mowi on) to Miasto jest zbiorem wszystkich niecnot! Dekretowano na jego wniosek, aby wszystkie niecnotliwe dzwiczęta areztowane, zdrowo do Cucht-Haufów i domów Fabryk, a chorowite i zarażone do Szpitalów pobrano. Po wszystkich księgarzach ma nastąpić rewizya, i książki gorzące jako też i koperfztychy zabrane im być mają.

W Dystryktach około *Quimper* i *Landernau* także bunt powstał.

Na wyspie *St. Domingo* mieli Hiszpani w część Wyspy Francuzkiej wkroczyć, i zamek *Dauphin* opanować, a z 3000 ludzi już ku Miastu *Port au Prince* maszerować.

Już pod *Nrem 82* w Dodatku doniosło się o ustanowieniu innego Francuzkiego Kalendarza nowego, o odmianie Roku i Miesiący, teraz dodają się następne poprawki i dodatki.

Z Paryża dnia 5 Paździer:

Każdy miesiąc ma w sobie 3 przedziały zamykać z dni 10 złożone.

Nazwiska Miesiący, od wynalazcy tego planu *Romme* dawniej podane, są odrzucone, a natychmiast ma być każdy Miesiąc z porządku liczby, rozcznawany, to jest miesiące mają się nazywać porządkiem tym 1. 2 3. &c. Przedziały Miesiący mają się zwać Dekadą, pierwszą, drugą, trzecią. Doba nie na godzin 24, ale na 10 Dekadów dniowych ma się dzielić. Akta wszystkie publiczne mają podług tego Kalendarza być odmieniane, nawet i cyferblaty na zegarkach.—Zgromadzenie powzeczne Dekretowało, aby w

tych Kalendarzach nowych na miejscu Imion Świętych, Imiona wielkich i zasłużonych mężów były umieszczone.

Z Paryża dnia 7. Paźdz:

Królowa dnia 9 t. m. ma być przed Trybunał Rewolucyjny stawiona. Procefs iey nie ma być przedłużany.

Wszyscy oskarżeni Deputowani, na których czele jest *Brisot* do więzienia *Concergerie* już zaprowadzeni. Filip *Egalite* przeszły Xże de Orleans z *Marfylli* do Paryża będzie stawiony, a po jego przybyciu, zaraz ma się z areztowanemi Deputowanemi Procefs rozpocząć.

W *ezoray* z ład znaczny transport artylleryi do *Lille* wysłany.

W *Ile de France* (4) drzewo wolności zażeczepiono, i na rządy republikantskie przysięgę wykonano.

Więść tu rozchodzi się, że Król Hiszpański zachorował, a w *Arragonii* miały się rozruchy wżeząc, dla czego tam wojsko posłano.

Na Sefsyi *Jakobinów* d. 5 t. m. czytano list z *Konstantynopola*, w którym tameczny Klub *Jakobiński* żąda, aby z Klubem *Jakobinów* Paryzkich wszedł w braterstwo. Zezwolono. Tenże Klub oskarżał tym listem *Posła* Francuzkiego w *Konstantynopolu* będącego *P. Desorhes* i żądał, aby tam prawdziwy *Republikanin* był na jego miejsce przysłany.

Obrano tu *Kommissarzow* do *Konwencyi* z żądaniem, aby ustanowiony został *Trybunał Rewolucyjny* podróżny, i *Guillotina* podróżna, dla sądzienia, y na miejscu zaraz tracenia zdrajców.

(4) *Ile de France* Wyspa, *Prowincya* Francuzka, między *Normandyą*, *Pikardya*, i *Szampanią* leżąca, zawiera prócz okolicy *Paryzkiej*, *Powiat Bello-waienski*, *Walezki*, *Chrabstwo Sentis*, *Wexin Francuzki*, *Powiat Gatynski*, *Mantenski*, *Goelą*, *Multien* i *Hurepois*.

Wypis z Listu z *Bruxelli* dnia 10.
Października.

Armia Austriacka przed *Maubege* czy-
ni przygotowania do Ataku obozu o-
szancowanego, który zakrywa i ochra-
nia to Miasta. — Jeżeli te operacye
do skutku przyprowadzone będą mno-
stwo tam pewnie połgże woyska;
gdyż nieprzyiaciel posiada miejsce
równie przez naturę iako też mocno
ufortyfikowane przez naydoskonalszą
sztukę. — Woysko nieprzyacielskie
znajdujące się w *Rouffies* i *Maubege*
do 12.000. wynosi. Kommandantem
Miasta i st. teraz *Chanul*; a zaś w o-
bozie *Rouffies* Generał *Ferrand* któ-
ry chociaż obowiązał się w *Vallen-
ciennes* wciągu tej wojny nieślużyć
woyskowo przeciwko Cesarzowi i Je-
go Alliantom, jednakowoż przyjął Kom-
mendę tak niebezpieczną dla siebie. —
Piszą z kąd inąd że to ma być inny
tegoż samego Jmienia *Ferrand*.

Armia obserwacyjna dla zastonie-
nia oblężenia *Maubege* obrała nowe
stanowisko nayważniejsze pod lasem
Mormal a to aby mogło przeszkodzić
nieprzyiacielowi przyjscia na odsiecz,
który znaczne zgromadza Korpusy w
okolicach *Landrecy* i *Avesu le Comte*.

We Flandryi Zachodniej część nie-
szczęśliwych mieszkańców w okolicach
Furues wystawioną będąc ustawicznie
inkursyom i rabunkom Francuzow opu-
ściła, nakoniec swe Domy, i udała się
wgląb Kraiu.

Z Kwatery Główney z *Weissenburg*
dnia 14 Października.

Nieprzyiaciel został zwyciężony, tak
Linie *Lauterburgskie* iako i tuteysze
szturmującą siłą dobyte; 3. oszanco-
wane obozy zabraliśmy z choragwiami
bronią i 23 Armatami, Niewolnikow
700. wzięliśmy. Dziś za nieprzyja-
cielem w pogoń udamy się.

Z *Manheim* dnia 15 Październ.

Zapewnić już można że Cesarscy
przelamali Linie *Weissenburskie*, i
Miasta *Lauterburg* (5) i *Weysenburg*
(6) dnia 13. t. m. opanowali. O stra-
cie iaka być mogła obydwóch stron,
przy tej Akcyi, pewney jeszcze wia-
domości niema. Mówią iż po doby-
ciu tych Miast; *Landau* Kapitulować
ofiarowało się a *Fortlouis* w cale się już
poddąć miało. Na to jednak potwier-
dzenia oczekować potrzeba.

W L O G H Y.

Z *Włoch* d. 28 Paździer.

Do *Liworny* wiadomość przyby-
ła, że przed *Florentynem* (7) w *Kor-
fycy* kilka Angielskich statków widzieć
się dało, które miały opanować wieże
Mortella i *Fornan*, po wyjściu z tam-
tąd Francuzow.

Generał *Paoli* także miał w 10.000
ludzi do *Siguglia* przybyć.

Z *Włoch* dnia 1 Paździer.

Miało być 14 okrętów z Flotty An-
gielskiej ku *Florentynowi* z północno-
wschodniej strony *Korsyki* przybyłych,
które poddania się Miasta *Bastyi* (8)

(5) *Lauterburgu* opis Nr. 21. na karcie 2.

(6) *Weissenburgu* opis Nr. 20. na karcie 3.

(7) *Florentyn* Miasto *Frankuzkie* w Powiecie *Senoneńskim* z Tutulem *Wir-
kontego*. Jest blisko brzegu rzek *Armanœ* y *Armaçon*. Od *Antyziodoru* mil 6.
od *Sens* mil 10. od *Paruza* mil 32.

(8) *Bastyja* miasto stoleczne *Wyspy Korsyki*, z *Portem* i mocną *Fortecą*.
Anglicy i *zbuntowani Korsarze* zdobyli go R. 1745. a wkrótce odebrali go *Genu-
eńczykowie*. Potym ustapione było *Francuzom*. Jest na brzegu wschodnim, mil
3. od *Florentynu*, od *Genuy* mil 40.

żądały, lecz odpowiedź przeciwną od Francuzów odebrały. Spodziewaia się jednak łatwości, ponieważ i tam większa część obywatelów z Rojalistami są jedney myśli.

Z Neapolitańskiego ma do Toulonu iść 2,000, Woyska londowego popłynąć, a Piemonńczyków z *Oneglia* z Bataliony już tam pomaszzerować miało. W Rzymie i po całym Państwie Kościelnym, iść 2,000 i na rok następujący wszelkie Spektakle Opery i Komedye są zakazane.

N I E M C Y.

Z Gdańska dnia 26. Września.

Kupcom tutejszym ogłoszono, że Gdańszczanom podług upodobania wolno jest Gdańskiej albo Pruskiej Banderę używać, tudzież że Król Pruski Traktat Handlowy między Anglią i Gdańskiem zawarł, co do wszystkich punktów zatwierdził.

W przeszłym tygodniu około 1000. Łasztów Żyta po 25. Czerw Złot: Łaszt Kupiono. Teraz mamy iść 2,000. Łasztów Żyta, i tyleż Pszenicy.

Z Wiednia dnia 2 Październik:

Lubo tu różnie mówią o dyspozycjach Dworu, które się zdają oznaczać podróż Cesarza do *Niderlandu*;

Osoby jednak najlepiej wiadome okoliczności, twierdzą że niepodpada ta podróż żadney kwestyi, gdyż ona w projekcie będąc od dawnego czasu, odprawi się dla przywrócenia pokoju.

Dyspozycye które się dzieia, przepowiadaia także ceremonią Inauguracji, w której Cesarz ma być okazany *Niderlandom* przez swego Brata Arcyksięcia *Karola*.

Ze zaś Dworem przyzwoitym opatrzyć potrzeba tego Xcia, jako Gubernatora Generalnego *Niderlandu*; przeto już posłano Konie, poiazy, i inne rekwizyta.

Z Wiednia dnia 5 Października.

Partya panująca we Francyi, w fałszywej rzeczy proponowała zgodę Xięciu *Koburgowi*; co jednak Dwór nasz odpowiedział na to, dotąd wiadomo nie jest.

Na zaciąg przyszloroczny 90,000. Rekrutów, samo miasto tutejsze i Cyrkuł Wiedeński stawią 8,000. ludzi.

Od wyższego Renu dnia 13 Paźdz:

Onegdaj Cesarzey około *Rastadt* przebyli *Ren*; od wczoraj aż do dzisiaj dnia trwa straszliwa kanonada. Dopiero co przychodzi doniesienie, że Francuzom w ich liniach *Weissenburgskich* odebrano 5 Szańców.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Z *Cisoing* dnia 29. Września:

Generał *Feldmarszałek de Freytag* właśnie zupełnie od rany odebrany pod *Dunkierką* uleczony, udał się do *Tournay*, aby się ku Armij swojej zbliżył.

Wypis z listu pisanego przez *Officyera* armii Generała *Kalkreuth* datowanego

w obozie *Bischmisheim* przy *Saarbruk*, d. 4. Paździer:

Dnia 17 Września Król Jmć wydał ordynans Generałowi *Kalkreuth* zniiesienia się z Generałem *Knobelsdorff* za iego z woyskiem przybyciem, dla atakowania dwóch nieprzyjacielskich obozów *Dictweiler* i *St. Imbert*, tu-

dzie dla ruzzenia ich wspólnie z Xięciem *Hohenlohe* z *Blieskastel*.

Grnł *Kalkreuth* natychmiast poczynił dyspozycye które Król Jmć wye-xaminowawszy we wszystkich potwierdził punktach. *Attak* obozu *St: Imbert* na dzień 26 Września był przeznaczony.

Blieskastel był za niedobyty mianym; gdyż na 4ch górach wysokich nakształt *Amfiteatru* uszykowanych był rozłożony a jego prawe skrzydło opierało się o obszerną dolinę przez którą rzeka *Blies* płynęła; Doliny *Lautkirchen* i *Wurtzbach* front i lewe skrzydło czyniły niedostępnym. Udał się tam Gen: *Kalkreuth* z 2 Batal: *Infant:* i 2 Eskadronami *Karabinierow* *Sasow* i *Artylleryi* częścią, tudzież innymi dywizyami *Woyska* i po dość uporczywym potkaniu się z nieprzyjacielem, ruszył go z obozu. Generał *Kalkreuth* kazał się pomknąć *Korpusowi Szekuti* do *Roubenheim*; a Generał *Vittingoff* z 2 *Battalionami* *Infanterij* i 2 eskadronami *Kawaleryi* w *Bisfigen* stanął; i wziął w *Widerheim* pozycyą ważną, lecz krytyczną; ponieważ wystawiła *Generała de Lind* w niebezpieczeństwo odcięcia.

Generał *Kalkreuth* mając 1, regiment od *Krousatz*, batalion *Vittingoffa*, 4 Eskadrony *Karabinierow*, 50 *Dragonow* w swojej *Dywizyi*, takiey użył pilności iż to względem uwolnienia z niebezpieczeństwa *Generała Lind*; jako też względem ścigania nieprzyjaciela w jego reytyradzie. Lecz nieprzyjaciel zamiast *retterady*, mocno się utrzymywał, i potężnie dawał ognia, *Karabinierowie* *Sascy* po mimo rozkazu *Kommandanta*, *Kawalerya* *attakowali* *Francuzką*; która licznieszą będąc przymusiła ich do *ucieczki*, ścigając aż pod samą *Infanteryą*; mieli tylko 5 *Officyerow* *zabitych*, i 16 *Karabinierow*; tudzież wielu in-

nych *rannych* między którymi był *Maior Kleist*, ten we 3 godziny umarł.

Długo *woyska* *nasze* *niemogły* *przymusić* *do* *cofnienia* *się* *i* *opuszczenia* *obozu* *nieprzyjaciela*; lecz *nakoniec* *ustąpił* *ogniowi* *Artylleryi* *naszey*.

Udecydowano *attakować* *zawsza* *nieprzyjaciela* *pojutrze*. W *Sześciu* *Kolumnach* *iż* *pomaszerowało* *woysko*, *i* *nieprzyjaciela* *z* *okolice* *Dybbowiler*, *Saarkeriuk* &c. *wyparowano*. *Pulkownik* *Greifenberg* *Kommandant* *Regimentu* *Krusatz* *ma* *nogę* *urwaną*, *naszych* *kilku* *legło* *na* *placu* *i* *nie* *bardzo* *wielu* *lekko* *ranionych*. *Nieprzyjaciel* *zaś* *w* *swey* *reytyradzie* *wielką* *miął* *w* *ludziach* *stratę*.

Z *Pirmasens* *dnia* 5. *Października*.

Woysko *Xcia* *Brunświckiego* *doład* *na* *Pagorkach* *około* *Bithe* *stoi*. *Parole* *aż* *ku* *miastu*, *i* *często* *do* *samego* *miasta*, *wieźdząją*; a *Francuzi* *tam* *w* *Zamku* *Garnison* *trzymający* *ani* *się* *porywają* *do* *nich*. *Słychać* *tu*, *że* *Korpus* *od* *Armij* *Francuskiej* *Nadreńskiej* *przeciwno* *Xięciu* *Brunświckiemu* *jest* *w* *Marszu*. *Francuzi* *na* *lewym* *brzegu* *Saary* *i* *Blezy* *około* *Frauenberg* *i* *Bliesbrucken* *ieszcze* *stoją*. *Kanonada* *jest* *ustawiczna*, *lecz* *nie* *niestychać*, *aby* *có* *znacznego* *między* *temi* *Woyskami* *zapadło*. *Komunikacya* *przez* *Saar* *zupełnie* *zabroniona*.

Od *Granic* *Niderlandzkich* *d.* 6. *Paźdz:*

Dnia 30. *Września* *Francuzi* *aż* *do* *okolice* *Ypry* *posunęli* *się*; *gdzie* 50. *Hannoveranow* *i* *Cesarskich* *w* *niewolą* *zachwycili*.

Z *Reinstrom* *dnia* 12. *Paździer:*

Landau *nie* *tak* *prętko* *będzie* *dobyte*; *jest* *opatrzone* *na* 6 *miesiący*. *Między* *Obywatelami* *i* *Garnizone* *zaszła* *tam* *sprzeczka*, *że* *do* *magazynu* *niechcieli* *przygotowanych* *w* *zapas*, *oddawać* *Zboż*. *Kommissarz* *Denzel* *miął* *tamecznego* *Kommandanta* *Laubadere* *wła* *dzę* *zasuspendować*.

DODA.

FRANCYA

Z Paryża dnia 4 Października.

Dalszy ciąg doniesienia o aresztowanych i oskarżonych Deputowanych Bryjsocie, Pethionie &c był następujący. Pitt chciał aby cała Europa złączyła się przeciwko Francji: a *Brisot* i jego wspólnicy; sprawili, iż deklarowano wojnę przeciwko Europie.—*Pitt* chciał aby wojska nasze były w niemożności odpedzenia naszych nieprzyjaciół; *Brisot* z swemi współpracownikami na czele wojsk naszych stawiali Generałów zdradliwych, którzy nas zdradzali.—*Pitt* chciał ogłodzić Francją, a *Brisot* z swoimi sprzymierzeńcami ułożyli straszny spisek poburzenia.—*Pitt* chciał kupić Dunkierkę, Marsylię, Bordeaux, i wszystkie nasze Porta, zdrajca *Brisot* z swemi agentami; poofadzali nasze Miasta agentami Federalizmu i Krolestwa.—*Pitt* chciał zniszczyć nasze marynarstwo; *Brisot* z swemi machinatorami oddał iemu *Toulon* i flotę, która zamykała to miejsce interesujące.—*Pitt* chciał nas zgubić przez naszych, poróżniając nas samych, *Brisot* i inni wzbudzili wojnę w *Vendée* i *Lugdunie*.—*Pitt* chciał zniszczyć nasze osady! zdrajcy przez swą zmyśloną łaskawość, kolonie nasze ogniem i mieczem zniszczyli.—*Pitt* chciał poburzyć Francją: konjuraci przez swe pisma administracye w Departamentach poburzyli przeciwko Rezydentom ludu.

Czytacie Proklamacye Admirala *Hood*, *Xcia de York*, *Koburga*; jeżeli nie poznacie stylu *Brisota* *Loveta*, *Cara*, *Dulaure* i ich współpracowników. Oni to są ci, którzy na dwa kroki zbliżyli zgubę całej Francji. Oni to są, którzy z różnemi oświadczeniami dla umaskowania lepszego swego zdrady. Oni szli różnemi ścieżkami, które wszystkie prowadziły na wielką drogę zguby Ojczyznę.

Dekretowano na Sessyi ażeby Filip *Capet* z *Marsylii* do Paryża był transportowanym.

Z *Bipontu* dnia 10 Października.

Xze *Brunswicki* wczoraj czyli onegdaj ruszył ku *Weissenburgowi*, ponieważ armia jego posunęła się powiększając część do *Dahn*, nie daleko *Bodenthal*. Około *Saarbrück* (9) onegdaj wielka kanonada dała się słyszeć, miejsce to dotąd jest w rękach *Francuzów*, Zamki *Xiążące* tam niedaleko Miasta będące mieli spalić. Mowią, że tam *Francuzi* teraz z wielką potęgą około *Bliesbrück* i z tej strony *Saar* znajdują się. *Kommunikacyą* przez *Saargemünd* (10) z Francją zupełnie zamknęli *Francuzi*, ani listów ani gazet nie przepuszczają.

TURCYA.

Wypis z Listu z *Konstantynopola* dnia 10 Września.Postrzegamy tu widocznie panującą niezgodę między *Janczarami*, i *Korpu-*

(9) *Saarbrück* czyli *Sarburg* dawne Miasto i Hrabstwo *Lotaryngij*. Należy do *Domu* *Hr: de Nassau Usingen*, dawniej było *Cesarzkie*, leży przy schyłku góry nad rzeką *Sarą*, od *Sarlouis* mil 4. od *Metzu* 10. od *Paryża* 89.

(10) *Saargemünd* czyli *Sarguemine* miasteczko w *Lotaryngij* nad rzeką *Sarą* mil 3 od *Strasburga*.

sem Kanonierow, ci chętnie podlegają wszelkim rozkazom rządu, tak względem exercerunku, iako też i manewrow artyllerycznych, żołdu, i ubioru, tamiż zaś którzy nie czynią służby, przedsięwzięli niebrać żołdu. Rząd dowiedział się o tym planie Jancozarow, oni nie są tak pojętni w ćwiczeniu iak Kanonierowie, a postąpili z nimi nadto swywołnie, i wtych kłótniach zostało dosyć rannych i zabitych zobustron. Minister kazał kilku udusić naykrnąbniejszych, drugich zaś oddalił od Stolicy.

Po mimo niespokojność którą tak wielkie przygotowania Porty wojenne mogły w *Chargè d'Affaires* Rofsyjskim sprawić, nad spodziewanie doniesiono mu: że Urzędnicy Tureccy Departamentu Policyi, gwałtowną rewizyą niektórych Statkow Rofsyjskich uczynili. Porta miała podeyżrzenie, iakoby Familie Greckie do Krymu udawały się; i iakoby niektórzy Grecy natychże Statkach znajdować się mieli.

Urzędnicy Tureccy domagali się weyścia na statki Rofsyjskie, a w tym Kapitani ich do Traktatu odwoływali się, i bronili weyścia; użyli Turcy gwałtowności, i rewizyą odbyli weale nie potrzebną, gdyż ani iednego Greka tam nie znaleźli.

Taki jest teraz stan rzeczy, że spodziewamy się ieszcze ważniejszej nowiny donieść w późniejszym czasie (*Gazeta du Bas Rhin.*)

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Z *Manheymu* dnia 3 Października
Marquis *Lukiezyński* który się w podróżę terazniejszey z Królem Jmcią

Pruskim znajduje, odbywając przy nim obowiązki pierwszego Ministra Gabinetu, następującą, Notę do każdego z Ministrów zagranicznych, którzy się na miejscu pozostali przez Kuryera wysłał. Król Jmci Pruski będąc przymuszony oddalić się od Armij, którą sam w Osobie swoiey Kommanderował przeciwko nieprzyjaciółom Rzeszy Niemieckiey i iey Alliantow, aby się znajdował na czele Woysk, których na granicy Polskiey zebrania widzi potrzebę; Niżey podpisany Minister pełnomocny ma zlecenie od Króla Pana swego o tym donieść W Panu, że Xiążę Brunswicki, który pozyskał sprawiedliwie zupełną ufność u JK Mci, odbierze po odieździe Kommandę nad Woyskiem Pruskim które się tam zostaje. JK Mśc czuie z rąd żal, że nagła potrzeba pociąga go w tym momencie na wspomniane miejsce udać się, i że iego odjazd niniejszy niedozwała mu doniesienia tey nowiny swemi własnymi usty, uczynić i zapewnić go o zupełney satysfakcyi którą miał z dopełnienia obowiązkow Akkredytowania iego przy sobie, na niego włożonych.

Marquis de Luchezini będąc obowiązany iechać z JK Mcią prosi aby się W Pan odtąd udawał w okolicznościach wojennych do Xcia *de Brunswick*, a w widokach Politycznych do Ministra Królewskiego do Berlina. Niżey podpisany podchlebia sobie, że W Pan zechcesz przyjąć upewnienie o wysokim JK Mci poważaniu go.

W Kayserlauten dnia 30 Wrześ. 1793.
(Podpisano) *Marquis de Luchezini.*
Od granic *Niderlandu* dnia 9. Październ.

Dnia 3. t. m. ow znaiomy *Drouet* (11) będąc w *Maubeuge* Kommissarzem Konwencyi, chciał z *Fortecy* do Phi-

(11) *Drouet* *Pocztmayster* z *St. Menchoult*, ten sam, który nieszczęśliwego *Ludwika XVI.* z *Paryża* uieżdżającego z *Królową* i *Familią* w *Vareannes*, iuż blisko granic *Niemieckich* przytrzymał, R. 1791. dnia 21. Czerwca.

lippeville wymknąć się pod Eskortą 70 Dragonij, lecz dostrzegłszy Eskortę Huzary Cesarzey od Blankensteyna, uderzywszy na nią schwyтали z nich 15. wraz z *Drouctem*, któryby był pewnie umknął, gdyby był koń pod nim nie padł. Wcałe Huzary niewiedzieli co za drogi połow im się wydarzył, aż

Dragoni w niewolę zabranili sekret odkryli. Znaleziono przy nim niektóre papiery i Kieszkę z 2,000. Louisdorow w Kaydanach pod mocnym Konwojem zaraz do Bruxelli zaprowadzony, Straż tam ma wielką, ani noża ani widelcow mu niedopuszczają; w potrawach mięso już nawet pokraiane dostaje.

DONIESIENIA.

Antoni Dobrowolski Furjer K. N. Szwadronu *J. W.* Ożarówskiego, mający w Warszawie Oyca na Furmańskiej Ulicy mieszkającego, mając sobie powierzoną kwatere na Pradze, całkiem od Officyera za Urlopem będącego, wiele rzeczy skradłszy uciekł, od niedzieli 5. Ten Dobrowolski wzrostu średniego, złotawo zarastający, piegowaty, oczów kaparowych, iedną powiekę mający przeciętą, lat mający 25. Profesyi Cukiernickiej, pisać i rachunki dobrze umiejący, takowy gdzieby się znajdował lub przejeży był, a doniesiony do Kommandy na Pradze stojącej, nadgrode mieć będzie.

W Księgarni Gröllowskiej w Marywillu na Sali nad bramą znajdują się następujące Książki. 1) Kazania de la Rue, 4. Tomy 8. 2) Krupińskiego. Dzieła Chirurgiczne w 5. Tomach in 8. 3) Szeidela, Sztuka babienia, 8. 4) Kalendarzyk Amerykański Beniamina Franklina na Rok 1794. przystosowany, in 12. złot: 2. gr: 15.

Pan Bertho Nauczyciel Mathematyki trzymający Pensyą, mieszka teraz w Starym Mieście w Kamienicy WWM. Pan Czempiński pod Nrem 68. Prócz języków Francuzkiego, Niemieckiego, Łacińskiego, Polskiego, uczy Geografii, Historii, Arytmetyki, Algebry, Geomeryi i fortifikacyi. Jego Uczniowie wyrusowali Plan, podług którego zrobią Fortecę sześciokątną na ziemi ze wszelkimi robotami ufortyfikowania zewnętrznego. i ze wszystkimi okopami, szanćami do obleżenia i do bronienia się potrzebniemi. Jeżeliby był kto ciekawy, i chciał widzieć ten Plan, *J. P.* Bertho pokaże go każdego czasu.

Obwieszczą się raz trzeci i ostatni wszyscy, którzy Prawa lub pretensye iakowe do Dworków dwóch przy Ulicach Brukowiney i Farney w Mieście Skaryszewie sytuowanych, iednego przy UUr: Jaroszewskich-Szlachetnym Boguckim Mieszczanom Warszawskim, drugiego przez Staw: Dynofow rymże UUr: Jaroszewskim Sprzedanych, mieć się rozumieją, aby Ciż, a szczególniej Staw: Jan Dynof do Likwidacyi Praw i pretensyi w Urzędzie Radzieckim Skaryszewskim dn: 5. miesiąca Listopada roku bieżącego stawili się.

z Mocy Dekretow w Urzędzie Miasta Pragi, Xżny Lubomirskiy Marsz: W. Kor, dziedzicznego ferowanych, Licytacya Dworków dwóch także w Pradze przy Ulicy Wspaniała zwaney, sytuowanych, iednego po Andrzeiu Gierfzu, drugiego po Harasiemowiczu, odprawić się będzie. Teyże Licytacyi Termina, iako to: na Dworek po And: Gierfzu d. 16. List: r. b., zaś na Dworek pa Harasiemowiczu d. 23. mies: i r. tychże przeznaczają się. Procefs także Konkursowy względem tych dwóch Dworków agituie się.

Dla łatwiejszego wynalezienia mięysa i osób w Gazecie niniejszey Warszawskiej adnotowanych, Autor iey chce Publiczności przysługę uczynić, na zbiegu każdego Miesiąca w Dodatku Gazety Regettr ich pod Alfabetem ułożony, położyć; który w czasie zebrany na Regestr Generalny, okaże; iż Gazeta niniejsza cała, nie tylko za Gazetę samą ale i zamiast Dykcyonarza Geograficznego, drogo częstokroć przychodzącego, J. J. PP. Prenumeratorom służyć będzie; nawet do innych Gazet, i dykturów potocznych. Tak następuje teraz.

Regestr Adnotacyi miesięcznych z Października.

Nazwiska Adnotacyi	Numer Gazety	Karta Gazety lub Dodat:	Numer Dodat:	Nazwiska Adnotacyi	Numer Gazety	Karta Gazety lub Dodat:	Numer Dodat:
Adryanopol —	85	4		Kronstad —	86	4	
Auersbach —		1	85	Landawa —	80	2	
Au czyli Aw —	86	2		Lauterburg —	81	2	
Avesnes —		2	84	Lille —	83	4	
Barth Jan —	79	2		Lugdun —		1	82
Bastia —	87	3		Lukner —	85	3	
Berg —	82	3		Luxemburg —	83	4	
Bliskastel —		1	85	Marfyllia —	81	1	
Brest —	87	2		Maubeuge —	83	3	
Bryzach dawny	82	3		Meaux —	85	3	
Bruges —	81	4		Moguncya —	86	2	
Chemille —	82	2		Mortagne —	85	2	
Cherbourg —	87	2		Namur —	83	4	
Dinant —	82	4		Olioules —		1	82
Ditrich —	85	3		Ostenda —	86	4	
Drouet —		1	87	Perpignan —	83	3	
Dunkierka —	79	2		Quesnoy —		1	79
Fera —	87	2		Rewal —	82	4	
Florentyn —	87	3		Salfes —	85	2	
Frey Leopoldyna	85	3		Saorgio —	85	2	
Freyburg —	82	3		Saarbrück —		1	87
Gandawa —	81	4		Saargemünd —		1	87
Genua —		1	86	Seeligen —	86	2	
Givet —	83	3		Sluis —	81	4	
Houchard —	80	4		Toulon —	79	4	
Hüningue —	85	4		Weyssenburg —	80	3	
Isle de France	87	3		Ypra —	81	4	
Kehl —	83	2					